

Μανώλης Αναγνωστάκης

Φοβάμαι

Φοβάμαι

τους ανθρώπους που εφτά χρόνια
έκαναν πως δεν είχαν πάρει χαμπάρι
και μια ωραία πρωιά –μεσούντος κάποιου Ιουλίου–
βγήκαν στις πλατείες με σημαιάκια κραυγάζοντας
«Δώστε τη χούντα στο λαό».

Φοβάμαι τους ανθρώπους
που με καταλερωμένη τη φωλιά
πασχίζουν τώρα να βρουν λεκέδες στη δική σου.

Φοβάμαι τους ανθρώπους
που σου 'κλειναν την πόρτα
μην τυχόν και τους δώσεις κουπόνια
και τώρα τους βλέπεις στο Πολυτεχνείο
να καταθέτουν γαρίφαλα και να δακρύζουν.

Φοβάμαι τους ανθρώπους
που γέμιζαν τις ταβέρνες
και τα 'σπαζαν στα μπουζούκια
κάθε βράδυ
και τώρα τα ξανασπάζουν
όταν τους πιάνει το μεράκι της Φαραντούρη
και έχουν και «απόψεις».

Φοβάμαι τους ανθρώπους
που άλλαζαν πεζοδρόμιο όταν σε συναντούσαν
και τώρα σε λοιδορούν
γιατί, λέει, δεν βαδίζεις στον ίσιο δρόμο.

Φοβάμαι, φοβάμαι πολλούς ανθρώπους.

Φέτος φοβήθηκα ακόμα περισσότερο.

Νικηφόρος Βρεττάκος

Μικρός τύμβος

(17 Νοεμβρίου 1973)

Δίχως τουφέκι και σπαθί, με το ήλιο στο μέτωπο,
υπήρξατε ήρωες και ποιητές μαζί. Είστε το Ποίημα.

Απλώνοντας το χέρι μου δεν φτάνει ως εκεί
που ωραία λουλούδια τις μορφές σας
Λιτανεύει ο αέρας της αρετής. Ω παιδιά μου,

Μπροστά σ' αυτό το ποίημα μετράει μόνο η σιωπή.

Λειβαδίτης - Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος

Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος
δεν θα πάψεις ούτε στιγμή ν' αγωνίζεσαι
για την ειρήνη και για το δίκιο.

Θα βγεις στους δρόμους, θα φωνάξεις
τα χείλη σου θα ματώσουν απ' τις φωνές.

Το πρόσωπό σου θα ματώσει από τις σφαίρες
μα δε θα κάνεις ούτε βήμα πίσω.

Κάθε κραυγή σου θα' ναι μια πετριά

στα τζάμια των πολεμοκάπηλων.

Κάθε χειρονομία σου θα΄ ναι

για να γκρεμίζει την αδικία.

Δεν πρέπει ούτε στιγμή να υποχωρήσεις,

ούτε στιγμή να ξεχαστείς.

Είναι σκληρές οι μέρες που ζούμε.

Μια στιγμή αν ξεχαστείς,

αύριο οι άνθρωποι θα χάνονται

στη δίνη του πολέμου,

έτσι και σταματήσεις

για μια στιγμή να ονειρευτείς

εκατομμύρια ανθρώπινα όνειρα

θα γίνουν στάχτη απ΄ τις φωτιές.

Δεν έχεις καιρό, δεν έχεις καιρό για τον εαυτό σου

αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος.

Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος

μπορεί να χρειαστεί και να πεθάνεις

για να ζήσουν οι άλλοι.

Θα πρέπει να μπορείς να θυσιάζεις

ένα οποιοδήποτε πρωινό.

Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος

θα πρέπει να μπορείς να στέκεσαι

μπρος στα ντουφέκια!

Κωστούλα Μητροπούλου

1050 ΧΙΛΙΟΚΥΚΛΟΙ

"Εδώ Πολυτεχνείο, εδώ Πολυτεχνείο!"

Αυτή η φωνή που τρέμει στον αέρα,

δεν σούστειλε ένα μήνυμα μητέρα,

αυτή η φωνή δεν ήτανε του γιού σου,
ήταν φωνές χιλιάδες του λαού σου.

"Εδώ Πολυτεχνείο ,εδώ Πολυτεχνείο!"

Μιλάει ένα κορίτσι κι ένα αγόρι,
εκπέμπουνε τραγούδι μοιρολόι,
χίλιες πενήντα αντένες η λαχτάρα,
σε στόματα μανάδων η κατάρα.

Και τα κορίτσια και τ' αγόρια που μιλούσαν,
τρεις μέρες και τρεις νύχτες δεν μετρούσαν,
δοκίμαζαν τις λέξεις με αγωνία,
κι αλλάζανε ρυθμό στην ιστορία.

"Εδώ Πολυτεχνείο, εδώ Πολυτεχνείο!"

Γραμμένα μένουν τα ονόματα στο αρχείο,
δεν αναφέρονται οι νεκροί που είναι στο ψυγείο,
λένε πως είναι τέσσερις κι είναι εκατό οι μανάδες,
πρώτα σκοτώθηκε η φωνή και σώπασαν χιλιάδες.

Λένα Παππά

Στούς σκοτωμένους σπουδαστές του Νοεμβρίου

Μάτια κλειδωμένα, χέρια παγωμένα
κείτεται
-δεκοχτώ χρονώ ήτανε δεν ήτανε-
για να έχω εγώ πουλιά-φτερά στα χέρια μου,
και συ στο σπιτάκι σου,
μια γλάστρα με βασιλικό στο πεζουλάκι
και τα παιδιά μας ξένοιαστα να χτίζουνε το μέλλον.

Η μάνα του τον περιμένει και δεν έρχεται,
η άνοιξή του παίζει κα δεν τηνε ξέρει πια.
Στις φλέβες του αίμα σταματημένο και πικρό,
γυαλί σπασμένο ο κόσμος, σωριασμένο πάνω του.
Για να έχω εγώ τον άσπρο μου ύπνο
Και συ γαρίφαλο χαμόγελο στο στόμα σου,
για να 'χουν τα παιδιά μας το δικό τους ήλιο...

ΡΙΤΣΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

Το αγόρι και η πόρτα

Εκεί που έπεσε
είναι μια κόκκινη λίμνη,
ένα κόκκινο δέντρο,
ένα κόκκινο πουλί.
Σηκώθηκε όρθια
η πεσμένη καγκελόπορτα-
χιλιάδες άλογα.
Λαός καβαλίκεψε.
Κομνηνέ! - φωνάξαμε.
Γύρισε και μας κοίταξε
δε φορούσε επίδεσμο
ούτε στεφάνι.
Άσπρα άλογα, κόκκινα άλογα
και μαύρα, πιο μαύρα-
καλπασμός, - η ιστορία
Να προφτάσουμε.

Γιάννης Ρίτσος

Το σώμα και το αίμα
(Ακόμα μια δοκιμή για ένα ποίημα του Πολυτεχνείου)

II
Ο ένας γράφει συνθήματα στους τοίχους ο άλλος
φωνάζει συνθήματα πάνω απ' τους δρόμους ο τρίτος
φοράει το παράθυρο τραγουδάει ανοιχτός Ρωμοσύνη Ρωμοσύνη
τους τραυματίες τους κουβάλησαν στη βιβλιοθήκη
η μια παλάμη αμπελόφυλλου στο χτυπημένο γόνατο
αγάλματα λυπημένα μες στους καπνούς -πού τον ξεχάσατε τον
έρωτα
σπουδαστές οικοδόμοι κατάρες πλακάτ ζητωκραυγές σημαίες
έρωτας είναι τ' όνειρο έρωτας είναι ο κόσμος
χαμηλωμένο κούτελο του ταύρου έρχονται κι άλλοι κι άλλοι
μικρά μεγάλα σκολιάρπαιδα με μια φούχτα στραγάλια με τσάντες
δυο κόκκινα πουλιά σταυρωτά ζωγραφισμένα στα τετράδιά τους
οι νεόνυμφοι βγήκαν απ' το φωτογραφείο δένουν τις άσπρες ταινίες
στο κιγκλίδωμα
τυφλοί λαχειοπώλες μια όρθια κιθάρα λαμπιόνια φαρμακείων
νυχτώνει η πολιτεία ηλεκτρικοί αριθμοί κλεισμένα θέατρα
κλεισμένα τα μικρά τεφτέρια τα υπόγεια ποιήματα τα τρύπια λουλούδια

η μυστική γεωγραφία ανεβαίνει βουβή πάνω απ' τη νύχτα απ' το
απόρθητο βάθος
απόψε είναι ο καιρός για όλα λέει
απόψε είναι η συνέχεια όλων λέει
αύριο για όλο τον άνθρωπο για όλο το μέλλον
έτσι είπε πάνω στη στέγη
κράταγε ένα μεγάλο αόρατο τιμόνι κι έστριβε την πολιτεία
κάτω απ την άσφαλτο ακουγόταν ο θόρυβος του κόσμου
ένα μαύρο σκυλί ένα καλάθι ένας μικρός καθρέφτης
δυο τεράστια παπούτσια του πικρού γελωτοποιού και το
σπασμένο ποτήρι
κι η μυρωδιά απ' τη φουφού του καστανά μεγάλη σαν καράβι

ΡΩΤΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

Εδώ Πολυτεχνείο...

Εδώ Πολυτεχνείο! Εδώ
Πολυτεχνείο! Εδώ καλώ
βοήθεια, πρόφτασε, λαέ,
βοήθεια, πρόφτασε, λαέ,
σκοτώνουν τα παιδιά σου, οϊμέ!
Τα νιάτα που έστησαν εδώ
του Αγώνα τραγικόν χορό
και τραγουδούν τη Λευτεριά,
σου τα σκοτώνουν τα παιδιά.
Της βίας ο δούλος ο μωρός
δουλέμπορος, φονιάς μιαρός,
σκοτώνει, λαέ, τα τέκνα σου,
τ' αγόρια, τα κορίτσια σου.

Εδώ Πολυτεχνείο! Εδώ
τα νιάτα σέρνουνε χορό.
Της Επιστήμης τα παιδιά
και τραγουδάν τη Λευτεριά.
Εδώ της νιότης ο άξιος νους,
που χτίζει θέατρα, ναούς,
σκεδιάζει ιδέες και μηχανές
και δένει το αύριο με το χτες,

Εδώ Πολυτεχνείο! Εδώ
μέσα στις τέχνης το ιερό
σκοτώνει η βία τα παιδιά
που τραγουδούν τη Λευτεριά.

Εδώ Πολυτεχνείο! Εδώ
γίνεται ανήκουστο κακό!
Της βίας ο δούλος ο μωρός
του Χάρου μαύρος έμπορος,
σφάζει τα τέκνα του λαού.
τη νιότη, την ελπίδα του,
το άνθος του αύριο, τον καρπό
της τέχνης και της γνώσης, ω!
Εδώ Πολυτεχνείου κραυγή
καλούν το Χρέος κι η Τιμή
Λαέ μας, βοήθα τα παιδιά.
Ο αγώνας για τη Λευτεριά.